

DECIZIE

07 octombrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând recursurile declarate de către Oficiul teritorial Comrat al Cancelariei de Stat și Serviciul Fiscal de Stat,

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de către Oficiul teritorial Comrat al Cancelariei de Stat împotriva Adunării Populare a Găgăuziei, Guvernatorul Găgăuziei, terț Serviciul Fiscal de Stat cu privire la anularea legii locale,

împotriva încheierii din data de 04 iunie 2020 a Curții de Apel Comrat prin care s-a declarat inadmisibilă cererea de chemare în judecată,

constată:

La 25 aprilie 2020 Oficiul teritorial Comrat al Cancelariei de Stat a depus acțiune în contencios administrativ împotriva Adunării Populare a Găgăuziei, Guvernatorul Găgăuziei, terț Serviciul Fiscal de Stat, prin care a solicitat anularea legii locale nr. 33-C3/VI din 15 ianuarie 2019 cu privire la patenta de întreprinzător individual și a hotărârii Adunării Populare a Găgăuziei nr. 247-C3/VI din 15 ianuarie 2019 cu privire la legea UTA Găgăuzia privind patenta de întreprinzător.

Prin încheierea din data de 04 iunie 2020 a Curții de Apel Comrat s-a declarat inadmisibilă acțiunea înaintată de către Oficiul teritorial Comrat al Cancelariei de Stat.

La 24 iulie 2020 Oficiul teritorial Comrat al Cancelariei de Stat a declarat recurs împotriva încheierii din data de 04 iunie 2020 a Curții de Apel Comrat, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea hotărârii cu remiterea cauzei spre judecare la instanța de fond.

Împotriva încheierii din data de 04 iunie 2020 a Curții de Apel Comrat a depus recurs Serviciul Fiscal de Stat, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea hotărârii cu remiterea cauzei spre judecare la instanța de fond.

În motivarea recursurilor atât Oficiul teritorial Comrat al Cancelariei de Stat, cât și Serviciul Fiscal de Stat au indicat că instanța de fond a interpretat greșit dispozițiile art. 207, alin. (2), lit. e) din Codul administrativ, ori în temeiul Legii nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006 Oficiile teritoriale ale Cancelariei de Stat supun controlului activitățile administrației publice locale și prin legea specială dețin competență să conteste actele emise de către autoritățile publice locale contrare legii.

La 05 octombrie 2020 Guvernatorul Găgăuziei a depus referință la recursurile înaintate de către Oficiul teritorial Comrat al Cancelariei de Stat și Serviciul Fiscal de Stat, solicitând respingerea acestora cu menținerea încheierii Curții de Apel Comrat.

În conformitate cu art. 242 din Codul administrativ recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată, care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată, care a emis încheierea contestată, transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Încheierea Curții de Apel Comrat a fost emisă la data de 04 iunie 2020, notificată Serviciului Fiscal de Stat la 13 iulie 2020, iar Oficiului teritorial Comrat al Cancelariei de Stat, la 14 iulie 2020. (f.d. 184-186, vol.I)

Oficiul teritorial Comrat al Cancelariei de Stat și Serviciul Fiscal de Stat, în termen, au depus recursuri motivate asupra încheierii din 04 iunie 2020 a Curții de Apel Comrat.

În conformitate cu art. 247 din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, Curtea Supremă de Justiție poate decide citarea participanților la proces.

Examinând recursurile depuse, prin prisma argumentelor invocate în recursuri și a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile urmează a fi admise, anulată încheierea din 04 iunie 2020 a Curții de Apel Comrat și adoptată o nouă încheiere, prin care cauza urmează a fi remisă la Curtea de Apel Comrat, pentru judecarea cauzei.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

Conform art. 243, alin. (1), lit. c) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă o decizie de anulare a încheierii și adoptă o nouă încheiere.

La 25 aprilie 2020 Oficiul teritorial Comrat al Cancelariei de Stat a depus acțiune în contencios administrativ, solicitând anularea legii locale nr. 33-C3/VI din 15 ianuarie 2019 cu privire la patenta de întreprinzător individual și a hotărârii Adunării Populare a Găgăuziei nr. 247-C3/VI din 15 ianuarie 2019 cu privire la legea UTA Găgăuzia privind patenta de întreprinzător.

Prin încheierea din data de 04 iunie 2020 a Curții de Apel Comrat s-a declarat inadmisibilă acțiunea de control normativ înaintată de către Oficiul teritorial Comrat al Cancelariei de Stat.

În motivarea soluției sale Curtea de Apel Comrat ca instanță de fond cu referire la art. 207, alin. (2), lit. e) din Codul administrativ a indicat că acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17 și că în speță Oficiul teritorial Comrat al Cancelariei de Stat nu a argumentat care drept i s-a încălcat prin activitatea administrativă.

Autoritățile recurente au criticat concluzia instanței de judecată, indicând că Oficiul teritorial Comrat al Cancelariei de Stat în temeiul art. 64, alin. (1), lit. a) din Legea privind administrația publică locală nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006 supune controlului deciziile consiliilor locale de nivelurile întâi și al doilea, iar în baza art. 68

alin. (4) aceeași Lege, poate sesiza instanța de contencios administrativ în termen de 30 de zile, de la data primirii notificării sau refuzului de a modifica, sau de a abroga actul contestat, sau în cazul tăcerii autorității locale emitente, în termen de 60 de zile de la data notificării cererii de modificare, sau de abrogare a actului în cauză.

Astfel, pentru justa soluționare a problemei ridicate în fața instanței de recurs urmează de stabilit dacă Oficiul teritorial Comrat al Cancelariei de Stat este subiect de sesizare cu acțiune în contencios administrativ.

La acest segment este de observat, că Codul administrativ a instituit reguli clare de înaintare a unei acțiuni în contencios administrativ, nemijlocit de către autoritatea publică.

Conform art. 189, alin. (3) din Codul administrativ în cazurile prevăzute de Lege, precum și în scopul revendicării drepturilor, ce reies dintr-un contract administrativ, acțiunea în contencios administrativ poate fi înaintată și de autoritatea publică.

Articolul 203, lit. c) din Codul administrativ prevede, că participanți la proces sunt alți subiecți investiți de Lege cu drept de sesizare.

În conformitate cu art. 64, alin. (1) și (1¹) din Legea privind administrația publică locală nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006 controlului obligatoriu sunt supuse următoarele acte ale autorităților administrației publice locale: deciziile consiliilor locale de nivelurile întâi și al doilea; actele normative ale primarului, ale președintelui raionului și ale pretorului; actele privind organizarea licitațiilor și actele privind atribuirea de terenuri; actele de angajare și cele de încetare a raporturilor de serviciu sau de muncă ale personalului administrației publice locale; actele care implică cheltuieli sau angajamente financiare de peste 30 mii lei – în unitatea administrativ-teritorială de nivelul întâi și de peste 300 mii lei – în unitatea administrativ-teritorială de nivelul al doilea; actele emise în exercitarea unei atribuții delegate de stat autorităților administrației publice locale. Actele menționate la alin.(1) vor fi supuse controlului obligatoriu de către Cancelaria de Stat prin intermediul Registrului de stat al actelor locale.

Totodată, art. 68 din Legea nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006 în cazul în care consideră că un act emis de autoritatea administrației publice locale este ilegal, oficiul teritorial al Cancelariei de Stat notifică autorității locale emitente ilegalitatea actului controlat, cerând modificarea sau abrogarea lui totală sau parțială. Oficiul teritorial al Cancelariei de Stat notifică autoritatea administrației publice locale în termen de: 30 de zile de la data includerii actului în Registrul de stat al actelor locale – în cazul controlului obligatoriu și facultativ; 30 de zile de la data primirii cererii de efectuare a controlului – în cazul controlului solicitat de autoritatea administrației publice locale sau de persoana vătămată. În termen de 30 de zile de la data primirii notificării, autoritatea locală emitentă trebuie să modifice sau să abroge actul contestat. În cazul în care, în termenul stabilit la alin.(3), autoritatea locală emitentă și-a menținut poziția sau nu a reexaminat actul contestat, oficiul teritorial al Cancelariei de Stat poate sesiza instanța de contencios administrativ în termen de 30 de zile de la data primirii notificării refuzului de a modifica sau de a abroga actul contestat sau în cazul tăcerii autorității locale emitente în termen de 60 de zile de la data notificării cererii de modificare sau de abrogare a actului în cauză.

Potrivit normelor de drept sus-citate completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că în speță nu pot fi aplicate

prevederile articolelor 207, alin. (2) lit. e) și 17 din Codul administrativ, ori deși Oficiile teritoriale ale Cancelariei de Stat nu se regăsesc ca subiecți cu drept de sesizare în procedura de contencios administrativ, este necesar de evidențiat că prin prisma art. 189 și art. 203, lit. c) din Codul administrativ, în coroborare cu art. 204 din același Cod, raportate la art. 68 din Legea privind administrația publică locală nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006, Oficiile teritoriale ale Cancelariei de Stat sunt subiecți cu drept de sesizare a instanței de contencios administrativ, nefiind necesară o reglementare juridică suplimentară în acest sens.

În urma celor constatate, instanța de recurs reține ca fiind întemeiate criticele formulate de către Oficiul teritorial Comrat al Cancelariei de Stat și Serviciul Fiscal de Stat, deoarece Curtea de Apel Comrat, ca instanță de fond, în cadrul examinării admisibilității acțiunii în contencios administrativ, prematur a declarat acțiunea inadmisibilă în temeiul art. 207, alin. (1), lit. e) din Codul administrativ, ori Oficiul teritorial Comrat al Cancelariei de Stat deține competență de a contesta actele administrative emise contrar legii de către autoritățile publice locale.

Reieșind din considerentele menționate și având în vedere că încheierea din 04 iunie 2020 a Curții de Apel Comrat este neîntemeiată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursurile, a casa încheierea și a remite cauza la Curtea de Apel Comrat, pentru judecarea acțiunii.

În conformitate cu art. 243, alin. (1), lit. c) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admit recursurile depuse de către Oficiul teritorial Comrat al Cancelariei de Stat și Serviciul Fiscal de Stat.

Se casează încheierea din 04 iunie 2020 a Curții de Apel Comrat, emisă în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de către Oficiul teritorial Comrat al Cancelariei de Stat împotriva Adunării Populare a Găgăuziei, Guvernatorul Găgăuziei, terț Serviciul Fiscal de Stat cu privire la anularea legii locale, și se remite cauza la Curtea de Apel Comrat, pentru judecarea acțiunii.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh